

השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

תרגמה אב"י במחיקתא. מה שהקשה בקונטרס לפי תשובת הגאונים נראה דלאו פירכא היא דכי אם התנה עמו להוליך כרול או אגנים והוליך סובין או נוטה ה"נ דאם יוסף יהא חייב: **סתם** ספינה בת חלתין בורדין. משמע דמוספת אחד משלשים

שש עשרה. מוספת סאה להשוותן למשאו החמיין: חייב. נשציל הכפח: הא שלשה קצין פטור. כדרכא: במחיקתא. אני שמעתי שעורין שהתלעו וכן (ב) צפי' תשובת הגאונים אבל לדידי קשיא לי מה לי התלעו ומה לי לא התלעו והרי יש כאן נפח של לתן ושלתת קצין וקמני פטור ולאציי נפח כמשאו דהא לאו התלעו נמי שעורין קליס הם ומחייב להו אציי משום ניפחא. ונראה לי שמשא החמור לתן ומדידתן טפופות ט"ו סאין ולא מחוקות ומוקי לה אציי בט"ו מחוקות שהמתק פחות ג' קצין ואין כלן אלא מוספת נפח שלש קצין של לתן טפופות. טפופות לא מחוק ולא גדושה. מחוקות ריש"ש: קצ לכסף. קצ הוא מוספת לאדם הנושא בכסף וחיוב המוסף בקלקולו. מכאן אתה למד שמשא אדם ציוני שלשים קצ שהן חמש סאין דתנן מוספת החמור שלשה קצין שהן חמי סאה ומהא לתן ט"ו אלא מוספת אחד משלשים כמשא הוא ואשמעינן דאם הוסף עליו קצ חייב. לקמן פריך והרי הוא בן דעת אי לא מלי ביה לשייחא ארעא: אדריב לעריבה. לתן הוא מוספת למשאו ספינה קורה: כור. הוא מוספת לספינה ציונית: כשחבטו לאלתר. לא הספיק לפרק המשא מעל כתפו עד שרצן מחת משאו: בם חלתין כורין. נריכה שחאה (ה) גדולה ומהא) צק הולכת על פני המים דהא מוספת אחד מלי' הוא ומדקמני כור לספינה ש"מ ספינה בת שלשים: ה"ג א"ר פפא ש"מ ספס ספינה וכו' למאי נ"מ למקח וממכר: בתנאי' כל האומנין. קבלנין המקבלין עליהן לעשות המלאכה בצמייה: שומרי סכר. להמחייב צגנייה ואצידה וטעמא מפרש בגמרא: וכולן שאמרו טול את סלך. שכר גמרתיה ומשחולאטו הכא מעות שאציי מעבדו לתפוסו על שכרי הרי הוא מעמה ש"ח: הלווה. מעות על המשכון: שומר סכר. סכר מלוה: הלווה מעות שומר חנם. דלית ליה לרי' יהודה שכר מלוה לענין דינא: הלווה פירות שומר סכר. דדרך פירות להקריב: מוסר אדם להשכיר. לאחרי: משכונו של עני. שכרו: להיות פוסק עליו. סכר: והולך. ממיד ופוחת מן החוב. ובגמרא¹) מפרש בלוייה משכון קאמר: גמ' שוכר. צהמה: כינז משלם. דשומר חנם ושומר סכר ושואל כתיבי שוכר לא כתיבי ומהו דין חייבו לענין

סא א מ"י פ"ד מהלכות שכיכות הלכה ז סמג עשין פט טושי"ע ח"מ סי' פט טע"ח ז: סח ב מ"י שם הלכה ו סמג שם טושי"ע ח"מ סי' שא טע"ח ז: סב ג מ"י שם הלכה ז סמג שם טושי"ע ח"מ סי' שא טע"ח ז: עא ה ו מ"י שם טע"ח הלכה ג סמג עשין פח טושי"ע ח"מ סי' טו טע"ח ז: עב ז מ"י שם הלכה ג סמג שם טושי"ע ח"מ סי' טו טע"ח ז: עג ח מ"י שם פ"ב הלכה ח טושי"ע ח"מ סי' טו טע"ח ז: עד ט מ"י שם פ"י הלכה א סמג עשין פט טושי"ע ח"מ סי' טו טע"ח ז: עה י מ"י פ"ג מהלכות מלוה ויהי הלכה ח סמג עשין ז טושי"ע ח"מ סי' טו טע"ח ז: עו כ מ"י פ"א מהלכות שכיכות הלכה ז סמג עשין פט טושי"ע ח"מ סי' טו טע"ח ז: עז מ מ"י שם הלכה ג עה מ טושי"ע ח"מ סי' טו טע"ח ז: רב אלפס פ"ח ד"מ דף (קכז):

הגהות הב"ח

(ב) ריש"ש ד"ה במחיקתא וכו' וכן פירש בתשובת הגאונים:

גליון הש"ס

ריש"ש ד"ה קב לבתא וכו' לקמן פ"ד ע"י תשובת ה"ש הלך מח"מ סי' כ:

לעני רש"י

ריש"ש וריש"שן חלקיה בלתי גדרושה.

מוסף רש"י

וכן בשעה שמחזירה. אם שלח השואל צד צדו ועבדו או שלוחו, או צד עבדו ושלוחו של משאל, לא יאסר ממשות של שואל עד שתבא ליד המשאל ואם המשאל שאלה לי או שאומר לו השואל הריני משלח וכו' וא"ל המשאל שלח שאלה ומהה פטור: (דמחזיקתא)

שש עשרה שעורים חייב הא שלשת קבין פטור **תרגמה** אב"י במחיקתא ת"ר א"ק בכתף אדריב לעריבה כור לספינה שלשת כורים לבורני גדולה אמר מר קב לכתף אם איתא דלא מצי ביה בר דעת הוא לשידיה אמר אב"י בשחבטו לאלתר רבא אמר אפילו תימא בשלא חבטו לאלתר לא צריכא אלא לאגרא יתיירא רבא אשי אמר יהוא סבור חולשא הוא דנקיב ליה כור לספינה שלשת כורין לבורני גדולה אמר רב פפא ש"מ סתם ספינות יבת חלתין כורין למאי נפקא מינה למקח וממכר: **בתנאי' כל האומנין שומרי שכר הן וכולן שאמרו טול את שלך והבא מעות שומר חנם ישמור לי ואשמור לך שומר שכר ישמור לי וא"ל הנח לפני שומר חנם הלווהו על המשכון שומר שכר ר' יהודה אומר הלווה מעות שומר חנם הלווה פירות שומר שכר אבא שאול אומר רשאי אדם להשכיר משכונו של עני להיות פוסק והולך עליו מפני שהוא כמשיב אבידה: גמ' לימא מתניתין דלא כרבי מאיר דתניא **שוכר כיצד משלם רבי מאיר אומר כשומר חנם ר' יהודה אומר כשומר שכר אפילו תימא רבי מאיר בההיא הנאה דקא שביק כולי עלמא ואני ליה לדידיה הוי עילויה שומר שכר אי הכי שוכר נמי בההיא הנאה דקא שביק כולי עלמא ומוגר ליה לדידיה הוי עילויה שומר שכר אלא אפילו תימא ר' מאיר בההיא הנאה דקא יהיב ליה טפי פורתא הוי עילויה שומר שכר שוכר נמי מו לא עסקי' דקא משוי ליה טפי פורתא אלא אפילו תימא ר"מ בההיא הנאה דתפיש ליה אאגריה דלא בעי למיעיל ולמייפק אוזוי הוי עליה ש"ש איבעית אימא **כדמחליף רבה בר אבוה ותני שוכר כיצד משלם ר' מאיר אומר כשומר שכר רבי יהודה אומר כשומר חנם: וכולן שאמרו טול את שלך והבא מעות שומר חנם: תנן התם אמר לו שואל שלח ושלחה ומתה חייב אמר ר' שואל אמר רב פפא אמר רב חסדא ילא שנו אלא שהחזירה בתוך ימי שאילתה פטור מתיב רב נחמן בר פפא וכולן שאמרו טול את שלך והבא מעות שומר חנם******

גניבה ואצידה פטור או חייב: רבי יהודה אומר שומר סכר. הואיל ולהנחתו הוא אללו אע"פ שנתן שכר פעולתו ש"ש הוא דלי לא יהיב שכר הוי שואל וחייב כחונסין השתא דיהיב ליה אגרא לא הוי שואל והוי ש"ש: ר' מאיר אומר כשומר חנם. דקא יהיב אגר מלאכתו ואינו נוטל שכר על שמירתו. ואומן דמי לשוכר שלהנחת שכר אומנתו היה אללו אבל לא שכר שמירה הוא נוטל אלא שכר פעולה: דקא יהיב ליה טפי פורתא. שאי אפשר לנמצא שכר קבלנות לשכר דמי פעולה שלא יעול יותר: מי לא עסקין דקא משוי ליה. אחילוי' משאר משכרי בהמה מי לא אמר רבי מאיר נמי דהוי שומר חנם: משוי. לישנא דמוחיל ומשכיר בשוה כמו (פוכה דף לז: ט"ז) אשוי ציוני (גמ' ד' נג.) ושוי לברסקין: ואביעיס אימא. אי נמי דמי אומן לשוכר קא מיתוקמא מתני' כרבי מאיר כדמחליף וכו'. ומנהדר לאוקמא כר' מאיר משום דסתם משנה ר"מ: **תנן הסס. לקמן בפרק השואל (ד' נח):** אמר לו השואל שלח אותה לי צד עבדך או שולחך: ושלתה ומסא. כדרכה בדרך קודם שמיכנס לצימו: חייב. כחונסים שמשעה שנספרה לשלוחו בצימות השואל נתחייב השואל כחונסיה. ואם לא אמר לו שלח אלא המשאל שלחה לו כשאמר לו זה השאלני פרתך אמר לו הן ועמד ושלתה ומתה בדרך פטור: וכן כשטע שמשחירה. אם מסרה השואל ליד השליח להשיבה לבעלה ולא אמר המשאל שלחה לי צד פלוני ומתה חייב דלא קמה צרשומיה דמשאל: לא שנו. שהשואל חייב צד עד שתבא ליד המשאל: אלא שהחזירה בתוך ימי שאילתה. שא"ל השאלני עד זמן פלוני והחזירה בתוך הזמן דהתם אכתי לא כליא שאלה עד דאתיא ליד בעליה: אבל לאחר ימי שאילתה פטור. ואפילו צימו של שואל מתה משכלו הימים אינו שואל עליה: וכולן שאמרו וכו'. טעמא דגלי דעתיה שאינו חפץ להיות עוד שומר עליה: הא

1) ובגמרא¹) מפרש בלוייה משכון קאמר: גמ' שוכר. צהמה: כינז משלם. דשומר חנם ושומר סכר ושואל כתיבי שוכר לא כתיבי ומהו דין חייבו לענין